

Belgian Disability Forum vzw (BDF) Activiteitenverslag 2020

1. Inleiding

Dit activiteitenverslag heeft tot doel een getrouw beeld te schetsen van de manier waarop het *Belgian Disability Forum vzw* (BDF) zijn opdrachten in 2020 heeft vervuld.

Het gaat niet gedetailleerd in op alles wat er tijdens het jaar werd gerealiseerd. De Raad van Bestuur wil eraan herinneren dat de werklust aanzienlijk is en dat het secretariaat uit een beperkt aantal personeelsleden bestaat.

De Raad van Bestuur spreekt nogmaals zijn waardering uit voor de resultaten die het secretariaat met zijn enthousiaste investering heeft bereikt.

Wat de opgevolgde thema's betreft, heeft de actie van het BDF zich op vijf hoofdaspecten gericht:

- Voorbereiding van het alternatief verslag van het BDF bij het officieel verslag "2-3" van België over de uitvoering van de UNCRPD
- Raadpleging, opstelling en toezending van het alternatief verslag van het BDF over het tussentijds verslag van België in het kader van het universeel periodiek onderzoek (UPR).
- Bewustmaking "Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen en handicaps"
- Bijdrage van het BDF ingevolge de bekendmaking van de toekomstige Europese strategie inzake handicap 2021-2030
- Monitoring van de situatie van de Belgische personen met een handicap in het licht van "Covid-19" en veerkracht

Zij zullen worden behandeld in de overeenkomstige rubrieken.

2. VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap

Zoals elk jaar sinds 2009 is het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (VN) het structurerende element van de actie van het BDF.

a) Opvolging van het tweede en derde verslag van België

Het "VN-systeem" voorziet in de deelname van de Staten die partij zijn bij het verdrag aan beoordelingsrondes over de uitvoering van het verdrag. Deze beoordelingen worden uitgevoerd door het Comité voor de rechten van personen met een handicap (CRPD-Comité).

Op 14/04/2020 heeft België aan het CRPD-Comité haar officieel verslag 2-3 over de uitvoering van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap in ons land voorgelegd. Dit verslag toont een absoluut subjectieve, ook een beetje te "theoretische", zelfs "geïdealiseerde" visie van de actie van de verschillende regeringen van het federale België. In hun realiteit van het leven blijven personen met een handicap geconfronteerd met aanzienlijke hindernissen en belemmeringen.

Het maatschappelijk middenveld heeft de mogelijkheid om aan het CRPD-Comité alternatieve verslagen voor te leggen om deze kloof tussen de theorie en de praktijk naar voren te brengen. Tijdens de "constructieve dialoog" die het met de Belgische autoriteiten zal hebben, zal het Comité rekening houden met de ontvangen alternatieve verslagen.

Ingevolge de Covid-19-crisis werd deze constructieve dialoog uitgesteld. De datum is nog niet vastgelegd. Op basis van de ontvangen informatie is het waarschijnlijk dat de constructieve dialoog van België niet zal worden gepland vòòr de zitting van september – oktober 2021 van het CRPD-Comité.

Niettemin heeft de Raad van Bestuur beslist het voorbereidend werk voor het alternatief verslag van het BDF voort te zetten, zodat het klaar is tegen juli 2020, zoals oorspronkelijk voorzien. Op die manier moet de tekst nog enkel worden aangepast in functie van de veranderingen die zullen hebben plaatsgehad.

b) Voorbereiding van de werkfiches – Verzamelen van informatie

Het jaar 2020 was gewijd aan het voorbereidend werk voor het opstellen van het alternatief verslag van het BDF:

- analyse van het officieel verslag – informatie over de realiteiten "op het terrein" verzamelen
- bespreking van de prioritering van de geïdentificeerde realiteiten

Het officieel verslag van België is een reeks antwoorden van België op de vragen gesteld door het Comité voor de rechten van personen met een handicap in zijn "List of issues" van 30/04/2019.

Het voorbereidend werk werd uitgevoerd door het secretariaat onder controle van het CRPD-opvolgingscomité van het BDF. Dit is samengesteld uit vertegenwoordigers van de 18 lidorganisaties van het BDF evenals vertegenwoordigers van de adviesraden voor personen met een handicap die op het niveau van het federale België bestaan.

Het heeft in de loop van het jaar 2020 gewerkt op basis van een methodologie die in juni 2020 werd besproken en goedgekeurd: 23 thematische fiches werden voorbereid door het secretariaat van het BDF. Ze omvatten parallel het volgende:

- de vragen van het comité
- de door België verstrekte toelichtingen
- de elementen in de denkoefening die het secretariaat van het BDF heeft verzameld op basis van de vorige verslagen en diverse uitwisselingen die het heeft gehad met de lidorganisaties van het BDF en met de bestaande adviesraden

In de gegeven omstandigheden ingevolge Covid werd het werk aan de fiches per videoconferentie en door middel van e-mailuitwisselingen uitgevoerd.

De leden van het CRPD-opvolgingscomité hebben de fiches tussen 20/07/2020 en 9/11/2020 aangevuld en van commentaar voorzien. De aangepaste fiches werden vervolgens besproken tijdens twee vergaderingen per videoconferentie van het CRPD-opvolgingscomité op 26/11/2020 en 17/12/2020. Met deze aangevulde fiches beschikt het secretariaat over materie om een ontwerp van alternatief verslag op te stellen in de loop van het eerste semester van 2021.

c) Conferentie van de Staten die partij zijn

In tegenstelling tot de vorige jaren werd het BDF niet in de Belgische delegatie opgenomen op de Conferentie van de Staten die partij zijn, die "online" werd gehouden van 1/12/2020 tot en met 3/12/2020.

De conferentie van de Staten die partij zijn in 2020 richtte zich op de volgende thema's:

- Algemeen thema: een decennium van actie en resultaten voor een inclusieve duurzame ontwikkeling: het VRPH en de Agenda 2030 voor alle personen met een handicap uitvoeren
- Rondetafel 1: Handicap en de ondernemingen: verwezenlijking van het recht op werken in een open, inclusieve en toegankelijke omgeving voor personen met een handicap

- Rondetafel 2: Tegemoetkomen aan de rechten en de behoeften van ouderen met een handicap: vergrijzing en demografische tendensen
- Rondetafel 3: Bevorderen van een inclusieve omgeving voor de volledige uitvoering van het VRPH
- Transversaal thema: Versterken van de capaciteiten voor de volledige uitvoering van het VRPH en de SDG's ten behoeve van personen met een handicap, in het bijzonder vrouwen en meisjes met een handicap.

Het BDF had, zoals ieder jaar, deelgenomen aan de *COORMULTI*¹-vergadering van 10/11/2020 ter voorbereiding van de officiële toespraak van België tijdens deze conferentie. Naar aanleiding hiervan heeft het BDF een tekst verstuurd met een aantal voorstellen voor het opstellen van de verklaring die door het hoofd van de officiële Belgische delegatie zou worden voorgelezen.

In tegenstelling tot de vorige jaren werd het ontwerp van tekst van deze verklaring het BDF niet voorgelegd. In de tekst werd geen rekening gehouden met opmerkingen en voorstellen van het BDF.

De RvB van het BDF heeft dus beslist dat het niet mogelijk was dat de afgevaardigden van het BDF in de Belgische delegatie zetelen: dit zou betekend hebben dat het BDF de inhoud van de officiële verklaring van België ondersteunt.

Het BDF heeft een brief gericht tot Mevrouw de Minister van Buitenlandse Zaken om haar de situatie toe te lichten die een regressie vormt in de manier waarop het maatschappelijk middenveld wordt geraadpleegd waardoor ze tot een eenvoudige "pro forma" handeling wordt beperkt en om mede te delen dat het BDF zich terugtrekt uit de officiële delegatie van België op de Conferentie van de Staten die partij zijn bij de UNCRPD. Kopie van deze brief werd verstuurd naar het European Disability Forum (EDF) en naar het secretariaat van het CRPD-Comité.

d) Andere acties in het kader van de mensenrechtenverdragen

Er wordt in verschillend tempo onderzocht in welke mate de uitvoering van de mensenrechtenverdragen op nationaal niveau vordert, naargelang

---

¹ COORMULTI: coördinatievergadering georganiseerd door de diensten van de FOD Buitenlandse Zaken in het kader van de deelname van België aan de multilaterale betrekkingen (https://diplomatie.belgium.be/nl/over_de_organisatie/organogram_en_structuur/m). De bevoegde administraties van de deelgebieden worden uitgenodigd om deel te nemen. In het kader van de UNCRPD wordt het maatschappelijk middenveld, met inbegrip van het BDF, uitgenodigd en neemt het deel aan een aantal COORMULTI-vergaderingen. <http://bdf.belgium.be/nl/news/het-bdf-in-actie-mei-2017.html>

de bepalingen van de verschillende verdragen. In veel van deze gevallen gaat het om kwesties die van belang zijn voor personen met een handicap.

Dankzij het opstellen van zijn alternatief verslag UNCRPD beschikt het BDF over een basisinstrument waarmee het doeltreffend alternatieve verslagen over deze mensenrechtenverdragen kan opstellen.

1) Universeel Periodiek Onderzoek UPO-UPR

Het BDF heeft op 8 oktober 2020 een alternatief verslag bij het vrijwillig tussentijds verslag van de 2de cyclus van het Universeel Periodiek Onderzoek (UPO) van België ingediend. Dit verslag was gebaseerd op het tussentijds verslag van de 2de cyclus van het UPO, ingediend in december 2019 door de Belgische autoriteiten.

Het verslag van het BDF dringt sterk aan op de noodzaak om concrete acties en beleidslijnen op te zetten om vooruitgang te boeken op het vlak van de inclusie van personen met een handicap en te strijden tegen de ontkenning van hun rechten in heel wat gebieden van het dagelijks leven.

Dit verslag concentreert zich op een beperkt aantal thema's, omdat de VN het aantal woorden per verslag beperkt.

Het is het resultaat van een brede discussie en consensus tussen alle medeondertekenaars.

Dit werk werd verricht in overleg met de lidorganisaties van het BDF en met de adviesraden voor personen met een handicap die op het niveau van het federale België bestaan.

2) 64ste zitting van de Commissie voor de Status van Vrouwen (CSW) – Verklaring van Beijing (Peking)

Deze functionele commissie van de Economische en Sociale Raad (ECOSOC) is belast met het opvolgen van de uitvoering van het "Actieplatform van Peking". Zij wijdt zich uitsluitend aan het bevorderen van de positie van de vrouw en het bereiken van gendergelijkheid. Zij komt jaarlijks bijeen om de gemaakte vorderingen te beoordelen, de uitdagingen te bepalen en de beleidsaanbevelingen ter attentie van de ondertekenende staten te formuleren.

Het BDF heeft deelgenomen aan de zitting van 23/01/2020 te Brussel. Het heeft er de dienst Coormulti van de FOD Buitenlandse Zaken zijn alternatief verslag in het kader van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (CEDAW) bezorgd dat werd verstuurd naar het CEDAW-Comité in 2019.

Het is belangrijk dat het BDF actief is op dit niveau, opdat de situatie van vrouwen met een handicap die dubbel worden gediscrimineerd, namelijk omwille van hun geslacht én hun handicap, wordt toegelicht.

3) Doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's)

In zijn actieplan 2020 voorzag het BDF de aanpassing van 7 videoclips voor de bewustmaking van het verband tussen "handicaps" en duurzame ontwikkeling, die in 2019 door het EDF in het Engels werden gemaakt. De impact van de Covid-situatie was aanzienlijk op dit niveau en heeft grote vertragingen bij het opnemen van de videofragmenten in gebarentaal met zich meegebracht.

Het was vervolgens noodzakelijk om oplossingen te vinden om toelichtingen in "lichte audiodescriptie" toe te voegen, opdat blinde en slechtziende personen over voldoende informatie beschikken over wat op het scherm zichtbaar is. Dit aspect moest a posteriori worden toegevoegd en heeft het globale budget van het project doen toenemen. Gelukkig kon worden onderhandeld over een bijzondere financiering met de elkaar opvolgende ministers bevoegd voor duurzame ontwikkeling.

De clips zullen in februari 2021 effectief worden afgerond. Zij zullen in 2021 worden gebruikt.

4) Het Internationaal Verdrag inzake de economische, sociale en culturele rechten (IVESCR)

Op 24/01/2020 heeft het BDF een alternatief verslag bij het Comité inzake economische, sociale en culturele rechten (CESCR) belast met het *Internationaal Verdrag inzake de economische, sociale en culturele rechten* (IVESCR) ingediend.

Deze indiening was het resultaat van het voorbereidend werk dat werd uitgevoerd in november 2019 met de lidorganisaties van het BDF en met de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH). De voornaamste punten waren de volgende:

- het recht op adequate huisvesting
- het oprichten van een nationale instelling voor de mensenrechten
- de verplichting om zoveel mogelijk te handelen met de beschikbare middelen
- de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling
- de non-discriminatie
- het recht op werk
- het geweld tegen vrouwen en kinderen
- de armoede
- het recht op fysieke en mentale gezondheid
- het recht op onderwijs

5) Recht van het kind

Op 14/08/2020 heeft het BDF een advies uitgebracht voor de Europese Commissie voor de rechten van het kind 2021-2024. De voornaamste aspecten van dit advies waren de volgende:

- noodzaak om te verwijzen naar het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (CRPD) en dit na te leven
- gegevensverzameling
- raadpleging van kinderen met een handicap
- toegang tot inclusief onderwijs
- toegang tot recreatiemogelijkheden
- een einde maken aan kinderarmoede
- keuze van de leefomgeving
- bescherming tegen geweld
- gekruiste discriminatie

Op 01/10/2020 heeft het BDF aan de Speciale rapporteur voor privacy een aantal belangrijke aandachtspunten voor kinderen met een handicap voorgelegd in het kader van de actie "Privacy beter begrijpen. Het recht op privacy van kinderen jonger dan 18 jaar". De door het BDF uitgewerkte onderwerpen hadden betrekking op het volgende:

- keuze van de leefomgeving
- belang van begeleiding
- privacy, affectieve en seksuele leven
- privacy en het gebruik van communicatietechnologieën
- armoede
- statistieken

3. Vrij verkeer en toegankelijkheid in Europa

Het vrije verkeer van goederen en personen is een van de fundamenteën van de Europese constructie. Het BDF houdt al jaren toezicht op de uitvoering vanuit het perspectief van personen met een handicap.

a) European Disability Card

Het jaar 2020 heeft geen aanleiding gegeven tot een betekenisvolle vooruitgang voor de *European Disability Card (EDC)*. De actie van het BDF werd gekenmerkt door zijn bereidheid om het gebruik van de EDC uit te breiden tot andere lidstaten van de Europese Unie, door de actie van het EDF op dit gebied te ondersteunen en te stimuleren: op dit niveau moet iets gebeuren.

Concreet beschouwd had het BDF gehoopt de resultaten van de evaluatie van de Europese Commissie over het EDC-project te zien in de loop van het jaar 2020.

Daarnaast kwamen uit de resultaten van de enquête over het gebruik van de EDC opgesteld in 2019 en gepubliceerd in 2020 door het *European Disability Forum* voornamelijk de volgende drie aspecten betreffende de situatie in België naar voren:

3 aandachtspunten :

- heel wat Belgische personen met een handicap weten niet dat de EDC in België bestaat,
- voor anderen wordt de kaart niet correct beoordeeld door sommige dienstverleners
- onderdanen van andere landen slagen er niet in de dienstverleners die de kaart aanvaardden te identificeren (kennen zij de Belgische EDC-site)

Ten slotte heeft het BDF, in de loop van de maand juni 2020, actief deelgenomen aan een online enquête bij een panel van zijn leden over de resultaten van het pilootproject EDC. Deze enquête werd uitgevoerd voor rekening van de Europese Commissie. Wij kennen de resultaten van deze enquête nog niet.

Meer informatie over de voortgang van de EDC in België is beschikbaar op de website van het BDF:

<http://bdf.belgium.be/nl/news/2-jaar-european-disability-card-een-winn-verhaal.html>

b) EU Accessibility Act

Op 2 december 2015 heeft de Europese Commissie een voorstel ingediend voor een *richtlijn betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de toegankelijkheidseis voor producten en diensten (2015/0278 (COD))*, gekend als *European Accessibility Act (EAA)*.

In de loop van het jaar 2020 heeft de uitvoering van het EAA niet veel vooruitgang geboekt. Helemaal aan het eind van het jaar heeft België de coördinatie van de uitvoering van het EAA toevertrouwd aan de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid en de Federale Overheidsdienst Economie.

Begin 2021 zal in elk van deze overheidsdiensten een coördinator worden aangesteld. Het BDF zal de coördinatoren voorstellen hen bij te staan in hun overleg met de representatieve organisaties van personen met een handicap.

c) Richtlijn “Webtoegankelijkheid”

De richtlijn inzake webtoegankelijkheid werd in oktober 2018 door de verschillende samenstellende entiteiten van het land in Belgisch recht omgezet.

Eind 2020 werd het BDF gecontacteerd door BOSA in het kader van de evaluatie van de toegankelijkheid van de websites van de overheidssector. Het BDF heeft de beperkingen van een toekomstige samenwerking gepreciseerd:

- coördinatie van het werk met de adviesraden
- naleven van de termijnen veroorzaakt door deze coördinatie
- “bedenkelijkheid” die voortvloeit uit een actie van het BDF in de plaats van een onbestaande adviesraad (voor de FWB)

Begin 2021 zal het secretariaat van het BDF de verantwoordelijken van het BOSA-project ontmoeten om de toekomstige uit te voeren acties vast te leggen.

d) Toegankelijkheid en spoorwegmobiliteit

Het jaar 2020 was voor het BDF de gelegenheid om een standpunt in te nemen over het dossier inzake de toegankelijkheid en de spoorwegmobiliteit.

- In maart 2020 heeft het zijn leden verzocht de petitie “Treinen voor iedereen”, gelanceerd door Wemove en door het EDF, te ondertekenen. Deze petitie vroeg om de creatie van een wettelijk kader voor het waarborgen van bijstand aan reizigers met een handicap en voor het afschaffen van de verplichting tot voorafgaande reservatie. In dit stadium heeft het BDF geen kennis van de resultaten van deze petitie.
- Op 19 mei 2020 heeft het BDF gunstig geantwoord op de enquête van de Europese Commissie waarin werd voorgesteld om van 2021 het Europese jaar van het spoor te maken. Het heeft zijn antwoord op de volgende aspecten toegespitst:
  - De noodzaak van een redelijke ontwikkeling in het kader van de Europese Green Deal
  - Het in aanmerking nemen van de inclusie en de armoedebestrijding
  - De noodzaak om de treinreizen eindelijk voor iedereen toegankelijk te maken
  - De noodzakelijke betrokkenheid van de representatieve organisaties voor personen met een handicap in de organisatie van 2021, Europees jaar van het spoor

Het resultaat is globaal genomen positief, in die zin dat 2021 op 30/12/2020 daadwerkelijk werd aangeduid als Europees Jaar van het spoor... Wat betreft het in aanmerking nemen van de verwachtingen van personen met een handicap zal moeten worden bekeken wat daaruit zal voortvloeien...

e) Enquête over de zelfstandige mobiliteit

Van 15 juli tot en met 31 augustus 2020 heeft het BDF zijn leden gevraagd de enquête over de zelfstandige mobiliteit van personen met een handicap georganiseerd door het EDF in te vullen.

De deelname aan dergelijke enquête is belangrijk om goed ondersteunde eisen voor te stellen aan de beleidsmakers. Voor het BDF betekent dit dat het noodzakelijk is de oorspronkelijke vragenlijst van het EDF aan te passen in het Frans, Nederlands en Duits. Een zeer gedetailleerde vragenlijst. Gelukkig kon het EDF in dit geval waarborgen dat de gegevens konden worden verwerkt door personen die deze drie talen beheersen.

De verwerking van deze gegevens is thans aan de gang bij het EDF.

<http://bdf.belgium.be/nl/news/13-07-2020-neem-deel-aan-de-enqu%C3%AAt-e-van-het-european-disability-forum-edf-over-de-zelfstandige-mobiliteit-van-personen-met-een-handi.html>

4 Europese strategie inzake handicap 2010-2020: Beoordeling en toekomstige Europese strategie inzake handicap 2021-2030

In november 2020 heeft de Europese Commissie de beoordeling van haar Europese strategie inzake handicap 2010-2020 gepubliceerd.

Van 15/10/2020 tot 12/11/2020 heeft zij een consultatie over de toekomstige Europese strategie inzake handicap 2021-2030 georganiseerd. Zij wou graag feedback van het maatschappelijk middenveld, van de bij haar project betrokken actoren. Het BDF heeft zijn bijdrage op 11 november 2020 aan de Commissie bezorgd. Het brengt daarin 8 aandachtspunten naar voren voor deze toekomstige strategie:

1. Toegankelijkheid
2. Participatie van personen met een handicap aan de samenleving
3. Gelijkheid en non-discriminatie
4. Werk
5. Onderwijs en opleiding
6. Sociale bescherming

7. Gezondheid
8. Databank opbouwen en verzamelen van gegevens

<http://bdf.belgium.be/nl/news/23-11-2020-europese-strategie-voor-personen-met-een-handicap-2021-2030.html>

5. Covid-19 en 'veerkracht' (React en R&RF)

In 2020 heeft de aanpak van de Covid-19-pandemie door de Belgische en Europese autoriteiten een groot deel van de BDF-activiteiten in beslag genomen.

In de eerste helft van het jaar vertaalde dit zich voornamelijk in het verstrekken van informatie aan het *European Disability Forum* over de manier waarop België met de situatie omging en of al dan niet rekening werd gehouden met de realiteit van personen met een handicap in België.

In dit kader heeft het BDF zeer snel gewezen op de tekortkomingen en de Belgische autoriteiten ter verantwoording geroepen, ter ondersteuning van de actie van de NHRPH:

- 13/03/2020 – Covid-19: personen met een handicap opnieuw vergeten (<http://bdf.belgium.be/nl/news/13-03-2020-covid-19-personen-met-een-handicap-opnieuw-vergeten-%0D%0A%C2%A0.html>)
- 8/04/2020 – Personen met een handicap en Covid-19: aanbevelingen van de WHO (<http://bdf.belgium.be/nl/news/personen-met-een-handicap-en-covid-19-aanbevelingen-van-de-who.html>)

In de tweede helft van het jaar was de actie van het BDF gericht op het meenemen van de behoeften van personen met een handicap in de Europese herstelplannen *React EU* en *Recovery and Resilience Facility*.

In dit kader heeft het BDF een brief gericht aan achtereenvolgens Eerste Minister Wilmès op 28/07/2020, Eerste Minister Decroo op 5/10/2020 en Staatssecretaris Dermine op 6/11/2020. Van elke brief werd een kopie gestuurd naar de ministers-presidenten van de deelgebieden. In de brieven werd erop gewezen dat de regering het maatschappelijk middenveld moet raadplegen bij de voorbereiding van deze plannen. Er werd nooit echt rekening mee gehouden.

Nochtans moet met de Europese Unie worden onderhandeld over deze plannen, zoals bevestigd door de diensten van de Europese Unie die op 24/12/2020 een toelichting en alle brieven toegestuurd kregen.

6. Deelname aan de EDF-organen

In 2020 bleef het BDF zijn verantwoordelijkheden bij de EDF-organen op zich nemen.

a) Regelmatig werk

Op elke vergadering van de Board en de jaarlijkse algemene vergadering van het EDF hebben de vertegenwoordigers van het BDF, en in het bijzonder Gisèle Marlière, vertegenwoordigster van het BDF bij de Board, de standpunten die de raad van bestuur van het BDF collegiaal heeft voorbereid, duidelijk en met overtuiging verdedigd.

Wegens Covid-19 heeft het EDF zijn werkwijze moeten aanpassen om met een online procedure gegevens te kunnen uitwisselen en beslissingen te nemen. Hoewel op die manier menselijke interacties sterk beperkt waren, bleek deze door de omstandigheden opgelegde werkwijze bevredigend te zijn.

Pierre Gyselinck heeft deelgenomen aan de Boards van het EDF op 29 februari en 1 maart in Brussel, en Gisèle Marlière aan de online Board van 16 april. Olivier Magritte heeft deelgenomen aan de online Board van 24 juni, en Pierre Gyselinck aan de online Boards van 22 en 23 oktober.

Op 29 februari en 1 maart 2020 werd onder andere het volgende in Brussel besproken:

- de toegankelijkheid van de gebouwen van de Europese instellingen;
- het EDF-gegevensbeschermingsbeleid;
- duurzame ontwikkeling.

De online Board van 16 april 2020 ging bijna uitsluitend over

- Covid-19 en de impact ervan op het leven van personen met een handicap in Europa.

Op de agenda van de online Board van 24 juni 2020 stonden:

- de goedkeuring van de EDF-resolutie over de impact van Covid-19;
- de evolutie van Covid-19 en de impact ervan op het leven van personen met een handicap;
- de Europese strategie inzake handicaps 2021 - 2030.

Tijdens de online Board van 22 en 23 oktober stonden de volgende punten op het programma:

- de toetreding van nieuwe leden;
- de evolutie van Covid-19 en de impact ervan op het leven van personen met een handicap;
- de activiteiten op Europees en VN-niveau.

In december 2020 heeft de Board van het EDF, gezien de bijzondere situatie door Covid-19, zijn leden voorgesteld de statutaire verkiezingen, die normaliter op de jaarlijkse algemene vergadering van juni 2021 moesten plaatsvinden, een jaar uit te stellen. Dit voorstel werd tijdens een online stemming goedgekeurd. Het mandaat van de leden van de Board en het uitvoerend comité werd dus met een jaar verlengd.

Door zijn regelmatig, constructief en bereidwillig kritisch (in de goede zin van het woord) werk heeft het BDF zich doen gelden als een van de nationale raden waarvan de stem telt bij het EDF.

b) De Europese dagen van personen met een handicap

De Europese dagen van personen met een handicap 2020 werden wegens Covid-19 virtueel georganiseerd met als thema's

- de presentatie van de resultaten van de evaluatie van de Europese strategie inzake handicaps 2010 - 2020;
- de impact van de Covid-19-pandemie op personen met een handicap;
- de overhandiging van de Acces.City.Awards 2021. Commissaris Helena Dalli reikte de hoofdprijs uit aan de stad Jönköping in Zweden.

7. Samenwerking met de adviesraden

De realiteit van de Belgische Staat maakt een coördinatie van de structuren die personen met een handicap vertegenwoordigen (adviesraden) meer dan ooit noodzakelijk.

Op initiatief van het BDF komen de verschillende bestaande adviesraden regelmatig informeel bijeen in een 'Platform van adviesraden'. Entiteiten die geen adviesraad hebben, worden 'vertegenwoordigd' door een NHRPH- of BDF-lid die in het betrokken deelgebied woont.

Dit maakt zowel een gecoördineerde en geïntegreerde bevraging van de Belgische politieke wereld als het regelmatig verzamelen van informatie mogelijk en legitiem.

Deze regelmatige uitwisselingen vergemakkelijken de opstelling van de op internationaal niveau gevraagde verslagen.

Het 'platform van adviesraden' is in 2020 vier keer bijeengekomen². Wegens de Covid-19-gezondheids crisis werd per videoconferentie vergaderd.

---

² op 6/03/2020, 3/07/2020, 11/09/2020 en 4/12/2020

De volgende belangrijkste thema's kwamen ter tafel:

- De evolutie van de adviesraden op federaal, gewestelijk en gemeenschapsniveau: voor het BDF is het bestaan van dergelijke raden op elk bevoegdheidsniveau in het federale België essentieel en bovendien een vereiste van de UNCRPD.
  - Op federaal niveau zijn het bestaan en de werking van de NHRPH stabiel.
  - Voor het Waals Gewest heeft de Waalse regering beslist de opdrachten van de *Conseil de stratégie et prospective* te focussen op de strategie. De gewestelijke beleidsverklaring van Wallonië voorziet in de oprichting van een adviesraad in elke tak van het AVIQ en een adviesraad voor personen met een handicap buiten het AVIQ. In de tweede helft van het jaar werd de *Commission wallonne de la personne handicapée* zelfs opnieuw geactiveerd om bepaalde adviezen uit te brengen. In juli heeft de commissie een advies over de adviserende functie uitgebracht. De Waalse Minister belast met handicap zou overwegen een besluit tot oprichting van een formele adviesraad voor te bereiden.
  - Op het niveau van het Vlaams Gewest heeft NOOZO tien adviezen uitgebracht in 2020³. Op 4/12/2020 heeft NOOZO zijn advies 'toegankelijkheidsbeleid'⁴ voorgesteld aan het platform van adviesraden. De Vlaamse regering een besluit uitgevaardigd om het proefproject NOOZO met een jaar te verlengen. Dit is beslist een interessante stap. De status 'proefproject' geeft NOOZO evenwel niet de garantie dat zijn actie duurzaam zal zijn.
  - In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn de werkzaamheden van de *Conseil des personnes handicapées de la Région Bruxelles-Capitale/Raad voor personen met een handicap van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest* opnieuw zeer vertrouwelijk gebleven.
  - Op het niveau van de Franse Gemeenschapscommissie (FGC) - *Conseil consultatif bruxellois francophone de l'aide aux personnes et de la santé - Section Personnes handicapées* wordt op regelmatige basis gewerkt. De adviesraad GGC bestaat niet meer. Er is een adviesfunctie binnen *Iriscare*, maar de verenigingen van personen met een handicap zijn aanwezig in één commissie die alleen adviezen uitbrengt over

³ <https://noozo.be/advies/>

⁴ <https://noozo.be/op-naar-een-integraal-toegankelijkheidsbeleid-3/>

goedkeuringen en geen adviezen op eigen initiatief kan uitbrengen. De betrokken verenigingen hebben herhaaldelijk om een echte adviesfunctie voor personen met een handicap in de GGC gevraagd.

- In de Duitstalige Gemeenschap kon vooruitgang worden geboekt dankzij de inspanningen van het *Kleines Forum* om een formele adviesraad voor personen met een handicap op te richten. Het staat nu vast dat er een adviesraad voor personen met een handicap komt in de Duitstalige Gemeenschap. Er werd evenwel nog geen werkwijze bepaald.
- De uitvoering van de zesde staatshervorming, met bijzondere aandacht voor aspecten die een impact kunnen hebben op het leven van personen met een handicap: de oprichting van adviesraden, kinderbijslag, onderwijs, revalidatieovereenkomsten, de persoonlijke bijstandsuitkering in het Waals Gewest, de strijd tegen discriminatie, gezondheidszorg, afgeleide rechten enz.
- ESF programmering 2020 - 2027 – presentatie EDF
- GC 7 artikel 4.3 en 33.3 – positienota NHRPH
- Opvolging van de European Accessibility Act
- Toegankelijkheid van de bankdiensten
- Aanpak van de Covid-19-crisis in de Gewesten en Gemeenschappen
- Toekomstige Europese strategie inzake handicaps 2021 - 2030
- Samenwerking voor het alternatief verslag EPU
- Uitvoering van de webrichtlijn – stand van zaken in de deelgebieden
- Ontwikkeling van de EDC (European Disability Card) – stand van zaken in de Gewesten

8. Het leven van het BDF

a) Algemene vergadering

Het BDF hield zijn algemene vergadering op 12 maart 2020.

Het informatieve gedeelte van de AV was gewijd aan:

- personen met een handicap en duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's, Sustainable Development Objectives); de SDG-video's worden getoond om zo veel mogelijk rekening te houden met duurzame ontwikkeling bij het uitstippelen van het beleid dat een impact heeft op de leefsituatie van personen met een handicap;

- het sensibiliseringsplan van het BDF;
- de voorstelling van het federaal beleid inzake de SDG's voor de komende maanden en jaren, met Cédric van de Walle, Federaal Instituut voor duurzame ontwikkeling (FIDO) en Marc Depoortere, directeur van de Federale Raad voor duurzame ontwikkeling (FRDO) als sprekers.

Meer informatie over de algemene vergadering van het BDF 2020 zal beschikbaar zijn op de BDF-website na goedkeuring van het verslag op de AV van 11/03/2021:

<http://bdf.belgium.be/nl/publicaties/activiteitsverslagen.html>

Covid-19 heeft geen grote impact op de algemene vergadering gehad aangezien deze nog net met fysieke aanwezigheid kon plaatsvinden.

b) Raad van bestuur

De vergaderingen van de raad van bestuur moesten vanaf april per videoconferentie verlopen. Dit leidde tot technische problemen, die een paar weken lang veel tijd en energie hebben gekost.

Daarna kon de raad van bestuur per videoconferentie werken op een vergelijkbare manier als bij vergaderingen met fysieke aanwezigheid. Dit verslag is de neerslag van het werk van de raad van bestuur en het secretariaat van het BDF.

c) Gebarentolken

Wat de organisatie van de BDF-activiteiten betreft, is het probleem van het tolken naar de Belgisch-Franse gebarentaal niet verbeterd. In 2020 kon aan geen enkele door het BDF ingediende aanvraag tot gebarentolk worden voldaan.

Onder dergelijke omstandigheden is het voor doven onmogelijk deel te nemen aan het BDF-leven. Het BDF betreurt het ten zeerste niet op hun bijdrage te kunnen rekenen.

9. Communicatie - Bewustmaking

Op 8 december 2020 kreeg de website van het BDF het *AnySurfer*-label, dat bevestigt dat *AnySurfer* de toegankelijkheid van de BDF-website voor iedereen heeft geëvalueerd. Het is 2 jaar geldig.

In 2020 heeft BOSA de BDF-website gecontroleerd in het kader van de uitvoering van de EU-richtlijn inzake de toegankelijkheid van websites van overheidsinstanties. Begin 2021 zal het BDF zijn

'toegankelijkheidsverklaring' kunnen publiceren, als aanvulling op het *AnySurfer*-label.

Aandachtspunten voor de website:

a) Verbetering van de aantrekkelijkheid van de website

De BDF-website wordt steeds actiever. 2020 was een gelegenheid om de site op een interactieve manier te gebruiken voor enquêtes en raadplegingen, met name in samenwerking met het EDF of door raadplegingen van de Europese Commissie door te geven. Deze stappen waren een groot succes en zullen in de komende jaren zeker worden voortgezet.

b) Gebruik van sociale media

Het BDF blijft het nieuws en de verschillende acties van het BDF publiceren op zijn twitteraccount. De informatie wordt getwitterd in het Frans en het Nederlands.

c) Voorlichting van het grote publiek

Wat de voorlichting van het grote publiek betreft, is de website het belangrijkste communicatiemiddel van het BDF.

In 2020 heeft het BDF twintig nieuwsberichten gepubliceerd. Zij geven steeds de nodige informatie over het onderwerp in kwestie en verwijzen naar nuttige pagina's op de BDF-website of naar gerelateerde internetpagina's.

Dit nieuws wordt verstrekt aan meer dan 2.000 mensen.

Het beheer van de BDF-website maakt het mogelijk een kwantitatief beeld te krijgen van de evolutie van het aantal bezoeken aan de BDF-website:

Aantal bezoeken per taal	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Frans	2.933	6.914	3.645	8.707	10.000	17.646	8.409
Nederlands	2.281	3.465	3.184	4.545	4.676	8.009	6.848
Engels	1.387	1.261	2.009	2.387	4.017	7.837	4.164
Duits	273	298	389	892	1.799	4.007	1.385

Het is moeilijk deze cijfers te gebruiken buiten de waarneming van de algemene evolutie van het aantal bezoeken. Zij tonen echter aan dat de grote stijging van het aantal bezoeken in 2019 zich niet heeft doorgezet in 2020.

De volgende tabel toont de populairste thema's in 2020:

Onderwerp	Aantal bezochte pagina's
Nieuws	28.703
Thema's	20.456
Contact	4.719

Uit nadere analyse blijkt dat volgende drie informatiepagina's het meest werden bezocht:

Meest bezochte News	Aantal bezoeken
13/07/2020 - Neem deel aan de enquête van het European Disability Forum (EDF) over de zelfstandige mobiliteit van personen met een handicap	2.169
25/11/2020 - Internationale dag voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen	306
19/05/2020 - 2021, het Europees Jaar van de spoorwegen: het BDF steunt het project van de Commissie	296

Er is zeer veel belangstelling voor de pagina over de enquête over de zelfstandige mobiliteit, wellicht door een combinatie van twee elementen:

- wat de inhoud betreft: zelfstandige mobiliteit is zeer belangrijk voor het BDF-publiek;
- wat de vorm betreft: het BDF-publiek reageert positief op een interactieve aanpak.

Het is beslist interessant vast te stellen dat de pagina's over Covid-19 niet het meest bezocht werden, hoewel dit thema een grote plaats heeft ingenomen in het nieuws van de BDF-site. Misschien waren de lezers van de BDF-site meer geïnteresseerd in de nationale ontwikkelingen op dit gebied.

De twee meest bezochte pagina's in 2020 zijn:

Meest bezochte thematische pagina's	Aantal bezoeken
IVBPR - Internationaal Verdrag inzake de burgerrechten en politieke rechten	777
3/12: internationale dag van de personen met een handicap	705

De informatie over het Internationaal Verdrag inzake de burgerrechten en politieke rechten en over de internationale dag van de personen met een handicap werd het meest geraadpleegd.

Ter vergelijking: in 2019 werden de pagina's *SDG's: de tekst en België en UNCRPD* het meest bezocht. Hieruit blijkt dat de meest bezochte pagina's worden bezocht op basis van het waargenomen belang van de gebeurtenissen en de actualiteit.

Er dient op gewezen dat het BDF zich bezighoudt met vaak zeer technische, moeilijk te lezen en te begrijpen informatie, en dat het handelt op basis van soms zeer juridische dossiers en besprekingen. Deze dossiers hebben vaak niet onmiddellijk of niet direct voelbare gevolgen voor het dagelijks leven, maar ze hebben wel degelijk gevolgen.

Met dit in gedachten zorgt het BDF-secretariaat ervoor dat zo veel mogelijk webpagina's 'gemakkelijk te lezen en te begrijpen' zijn. Dit gebeurt in samenwerking met de vzw Inclusie.

10. Conclusie

Ondanks de organisatorische moeilijkheden wegens de Covid-19-gezondheids crisis bleef het BDF zijn verplichtingen nakomen wat betreft de middelen die werden ingezet om zijn doelstellingen te bereiken. Vanaf april heeft het secretariaat alle vergaderingen per videoconferentie georganiseerd.

Wat de resultaten betreft, zouden sommigen kunnen zeggen dat het BDF geen concrete invloed heeft gehad op de beslissingen op Belgisch niveau, maar het BDF beschikt niet over de besluitvormingshefbomen: deze zijn in handen van de regeringen. Zijn taak bestaat erin een werkwijze voor te stellen die in overeenstemming is met de inhoud van de UNCRPD en de beginselen van de Europese Unie. Hij kan niet beslissen.

Het feit dat het BDF en zijn ledenorganisaties nu regelmatig verwijzen naar de artikelen van het Verdrag, zowel in hun werking als in hun communicatie, vormt een concrete actie wat betreft het verspreiden van de geest van de UNCRPD op Belgisch niveau.

Het BDF doet zijn uiterste best om de beleidsmakers ertoe aan te zetten de aanbevelingen van het Comité voor de rechten van de personen met een handicap aan de Belgische Staat effectief op te volgen.

In dit verband is de voorbereiding voor het alternatief verslag van het BDF bij het officiële verslag 2-3 van België een belangrijke stap. Het BDF weigerde zich te laten tegenhouden door Covid-19 en besliste vooruitgang te boeken op dit gebied. Op die manier zal het snel klaar zijn zodra het VN-Comité voor de rechten van personen met een handicap zijn werkzaamheden op regelmatige basis kan hervatten.

Tegelijkertijd bleef het BDF positieve druk uitoefenen op de regeringen van de verschillende deelgebieden van het federale België.

Bij elke politieke ontmoeting herinnert het BDF eraan een constructieve partner te willen zijn bij het uitstippelen van beleidsmaatregelen en acties die de zelfredzaamheid en de inclusie van personen met een handicap en hun gezinnen bevorderen.

Dit alles is alleen mogelijk indien het BDF over voldoende middelen voor regelmatig werk beschikt. De situatie in 2020 heeft concreet aangetoond dat het BDF-secretariaat moet kunnen rekenen op twee voltijds equivalenten, anders kan de continuïteit van het werk niet worden gewaarborgd.

